

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrit-stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Pazite, kranjski posestniki!

Deželni zbor kranjski je našim kmetom naklonil veliko dobroto, ko je pred več leti dokazal, da se kranjske deželi preveč naklada gruntne davka; ker so bili pri zadnji cenitvi vsi pridelki previsoko cenjeni, veliko višje, nego po drugih rodovitnejših deželah. Sklenil in predložil je bil tedaj prošnjo do cesarja, da bi se deželi nekaj gruntne davka odpustilo, ker je z njim preobložena.

Cesar je to prošnjo uslišal in dovolil se sklepom od 31. decembra 1864. leta, da se odsehal vsako leto odpisuje gruntne davka po 70.000 goldinarjev, deželnih priklad 22.000 gl. in okrajnih priklad 4000 gl., kar skupaj znaša lepo številko 96.000 gl. — A zdaj se uže bliža čas, da kranjska dežela ne bode več dobivala tako lepih odpustkov!

Državni zbor na Dunaji je namreč sklenil dne 24. maja 1869. l. postaviti, katero je cesar potrdil, po kateri se imajo vsa zemljišča po vseh deželah na novo premeriti in preceniti, da se potem uravna gruntne davek in se vsacemu postavi po pravici. Kadar se dovrši ta uravnavanje, ne bode več imela naša dežela onih odpustkov.

Omenjena postava zaukazuje, da se morajo vsa zemljišča samo v te-le klase uvrstiti: 1. njive, 2. travnike, 3. vrte, 4. vinograde, 5. pašnike, 6. planine, 7. gozde, in 8. jezera, močvirje in bazarje.

Precej leta 1869. so bila vsa zemljišča po teh vrstah premerjena in potem so bile postavljene okrajne komisije, da so precenile pridelke za 1 oral (ali „joh“) vsake vrste zemljišč. Sestavile so se potem cene pridelkov od zadnjih 15 let in preračunilo se

je potem počez ali povprek, kolika cena pride na eno leto za en oral, da bi se po tej ceni davek postavil.

Ker pa niso vse njive, vsi travniki itd. enako dobri ter ne dajo enakih pridelkov, ampak se razlikujejo med sobo po legi, po zemlji ali prsti in drugih okolnostih; ker je v nekaterih krajih gorško, v drugih mravno, subo ali mokrotno, ker je tu ali tam prst dobra, debela, ali plitva ali peščena in vsled tega nij zemlja po vseh krajih enako rodovitna; zatorej ukazuje postava, da se mora vsak okraj na take odseke predelati, kjer se nahajajo enaka zemljišča in se mora potem vsaka vrsta kvečjemu na 8 razredov razdeliti po dobroti, da se n. pr. postavijo najboljše njive v prvi, slabejše v drugi razred itd.

Potem se postavi za vsak razred posebna tarifa čistega pridelka za en oral. Čisti pridelek se pa imenuje ta, če se preračuni, koliko da je v denarji vreden pridelek enega oralu in odbijejo vsi stroški, katere prizadeva obdelovanje, kar pak ostane, je čisti dohodek ter se postavi za vsak okrajni odsek in za vsak razred kot tarifa, po kateri se bode postavil davek za vsako zemljišče.

Vse okrajne komisije so uže izdelale to tarifo in poslale deželni komisiji v Ljubljano, katera je vse pregledala in popravila, potem jo je dala natisniti za vse okraje cele dežele. Ta tarifa je priložena denšnjemu „Slovenskemu Narodu.“ Razposlala jo je komisija 23. januarja vsem okrajnim komisijam in vsem županom, da jo vsak kmetovalec lahko pregleda in se prepriča, ali je za-nj po pravici izdelano ali ne.

Kmetovalci! zdaj je za vas nastopil jako važen čas! Pozorni bodite in nik-

dar ne zamudite časa, ampak združite se, kar vas je razumnejših, pojdite k županu, da vam pokaže tarifo, dobro jo pregledajte in na tanko preudarjajte, da se vam ne bode godila krivica! Primerjajte jo s tarifo drugih vam znanih krajev in ako najdete, da je previsoka, poiščite si izvedenega človeka, da vam spiše vse vaše ugovore proti tej tarifi in predložite jih gotovo pred 31. marcem mesecem 1874. l. svojej okrajnej komisiji; kajti to si zapomnite, da komisije bodo spisane ugovore sprejemale samo od 15. februarja do 31. marca t. l., pozneje ne več!

Če pa nemate tacega moža, kateri bi vam mogel spisati ugovore, si tako pomagajte, da greste h komisiji in tam zahtevate, da se vam ugovori v protokol zapišejo. Ozir se jemlje po postavi samo na spisane ugovore, da se potem pošljejo deželni komisiji, katera jih mora pretehtati, in ako so resnični, tudi uslišati.

Kdor pravi obrok zamudi ali molči, imel bode le sebi pripisati, da tarifa ostane taka, kakor je narejena.

Potem ne pomaga nič več, po tej tarifi se vam bode davek odmeril in veljal celih 15 let; kajti po postavi se imajo še-le čez vsakih 15 let vsa zemljišča vnovič pregledati in davek zopet popraviti. — Pozorni torej bodite kmetovalci, in pomagajte si, dokler je še čas!

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 11. februarja.

Vlada je dobila za predložnje zakonske osnove tikoma izvršenja postave od 13. dec. pr. l. cesarjevo pooblastenje. Ona postava govori o pospeševanju železniškega

Listek.

Kratko zgodovinsko predavanje v korist in zabavo gg. urednikom „Slovenca“.

Nikdar ne bi bil mislil v onih, davno minolih dnevih, ko sem še kakor gimnazijalec prekorakaval ulice ljubljanskega mesta ter radostno opazoval zadovoljno smehlajoči obraz necega rudečeličnega stolnega kaplana, ali pa začudeno premišljal „katilinarično eksistenco“ „izvrstnega“ prestavljalca in spisatelja kosmatih in kodrastih dram — nikedar ne bi mislil, da bodem še primoran, tema gospodoma nekatere za njiju temne zgodovinske partije razjasniti. Toda tako lepo me prosita v 17. številki „Slov.“ za to majheno dobroto, da je kar odrekavati ne morem, posebno ker mi njihna nevednost, dokaz zanemarjenega šolskega poduka, globoko v srce

sega. Kedo bi tudi uredniškemu personalu „Slov.“ to nevednost očitaval? Monsignore Jaran ima komaj dovolj časa, prebaviti vse „jude, liberaluhe in framazone“, katere si redno vsak petek v svojej „Danici“ privoščiči, g. Kljun, žurnalistični zastopnik slovenskih „mežnarjev“, more zraven tega imenitnega posla k večjemu še svojo fantazijo v „Vaterland“-ovih dopisih vaditi in Jaki Alešovecu se menda do sedaj tudi nij posrečilo, po kavarnah in gostilnah, ali pa pri spisavanju duševnorevnih pamfletov one globoke znanosti si pridobivati, katere trdovratni učitelji iz gole hudobije za VI. gimnazijalni razred zahtevajo.

„Slovenec“ me prosi, naj mu le „en izgled iz zgodovine“ povem, da bi bil Rim „priznaval fait-accomplis ter se klanjal odločnosti in eneržiji“. Kako hvaležen mi bode torej ta spoštovanja vredni, resnicoljubni list, ako mu namestu

posamezne cvetlice, podarim cel šopek, namestu posameznega historičnega fakta celo harmonično sestavljeno zbirko! Tudi to ga menda ne bo motilo da začenjam stoprv v dobi Karolingov, ker je namreč jako težko pred Bonifacijem in pred Pipinovo zvezo s papeži, o papeštvu govoriti, samo iz tega uzroka, ker tega papeštva v denšnjem smislu takrat niti bilo nij.

Pa še pod Karlom vel. (768—814) — kako neizrečeno nizko stoji cerkvena oblast pod državno! Cesarja imenujejo kar „namestnika božjega“, „vladarja sv. cerkve“! On ne dovoljuje samo cerkvenim shodom shajati se, temveč izvršuje tudi njih sklepe, prenavlja napačnosti, odločuje v duhovenskih zadevah; ravno tako reformira celo duhovenstvo svoje države ter mu usiluje primerne norme življenja. Zraven njega niso papeži nič drugega, nego samo prvi svétniki v cerkvenih stvarih in „non possumus“ je bese-

zidanja iz državnih sredstev. Podpore, kakor jih ta načrt predlaga, znašajo 35 milijonov, s katerimi se bodo zidale tudi dalmatinske železnice.

Dunajski delavci so državnemu zboru izročili spomenico, v kateri terjajo ustanovljenje delavskih zbornic, odpravo časnikarskega koleka in časniške kavcije ter dovoljenje, da se novine in knjige smejo z raznašanjem javno prodajati, odpravo loterije in užitninskega davka, popraviljenje postave o društvih in shodih. — Isto tako zahtevajo občne in res direktne volitve.

Lvovske volitve občinskih svetovalcev so izpale narodno-poljsko; pa voljenih je tudi precej vladnih, judov pa samo sedem.

Ban **Mažuranič** je odstavil pod župana varaždinskega in kriškega komitata, Vinkoviča in Somogyija, in je imenoval deželnega poslanca Bubanoviča za komitatnega vodjo v Varaždinu in sodnijskega svetovalca Ožegoviča za komitatnega vodjo v Križi.

V **ogerski** zgornji hiši se je publicirala postava o iztočni železnici in zakonska osnova o odpeljani nepotrebnih vod.

Vnanje države.

Srbika skupščina je zaslišala tudi drugi zagovor, ki ga je imel pred njo bivši vojni minister Beli Marković, in je sklenila z 56 proti 22 glasovom, da nij kriv njenega zločina, in se materijelno ne sme do odgovornosti siliti. V nedeljo se je skupščina sklenila.

Pri ljudskem glasovanju v kantonu **St. Gallu** je več ko polovico katoličanov bilo za postavbo, ki duhovnom prepoveduje, na prižnici politizirati proti kazni enoletnega zapora. Liberalci so imeli večino 4000 glasov.

„**République française** piše o Mac-Mahonovem govoru pri pariški kupčijski sodnji tako-le: „Dovoli naj se nam, da ne preišljujemo posamezne dele govora gosp. prezidenta republike. Saj je v zadnjih stvkih vse povedano. Gospod Mac-Mahon pravi, da mu je vladna oblast na sedem let izročena, da mu je prva dolžnost gledati na izvršenje tega suverena sklepa, da bo sedem let postavno narejenemu redu stvari spoštovanje vseh pridobil. To zadostuje, mi smo umeli. Postavno narejeni red to so obstoječe institucije. Gospod Mac-Mahon vé, kak vtis je ta izraz, katerega dozda še nij preklecal, po deželi imel. Kdor se hoče sam varati, naj se, kar se nas tiče, mislimo, da se ne motimo. Gospod prezident je vedel, kaj govori. V taboru monarhistov pa se vidi, da se ima tikoma takih izjav uzrok preišljevat. Toda gospod Mac-Mahon je sam izprevidel, da se mora govorjenje tudi z dejanjem dokazati. V tem smislu si razlagamo njegove besede: „Zaupanje se ne da dekretirati, a moje dejanje mi je bode znalo pridobiti. Teh dejanj pričakujemo.“

Domače stvari.

— (Denašnjemu listu „Sl. Nar.“) je priložena cenilna tarifa novo urejevanega gruntnega davka. — Opozoruje na to tudi članek na prvi strani.

— (Kranjska trgovinska in obrtnijska zbornica) je izvolila v predvečerajšnji seji dosedanega prvosednika V. C. Supana in podpredsednika J. N. Horaka zopet. Prvosednik Supan predlaga, naj trgovinska zbornica sklene sledeče: 1. Naj se vloži na c. kr. ministerstvo prošnja, c. k. vlada naj glede na uže večkrat ponavljano potrebo železnice iz Ljubljane skozi Dolenjsko v Karlovec, dotične izdelane in sl. kupčijskemu ministerstvu uže predložene podrobne projekte sl. državnemu zboru takoj predloži in prouzroči, da se oziroma na veliko siromašnost na Dolenjskem izvrševaje dovoljeno postavbo o državni pomoči zidanje te železnice začne in ob enem dovoli dovoljno državno podporo blizu 2 do 3 milijonov iz izredne državne zaloge za zidanje železnic. 2. C. kr. kupčijsko ministerstvo se naprosi, naj stori potrebne korake, da se direktna, od južne železnice popolnem neodvisna proga kot nadaljevanje Rudolfove železnice do Trsta brž ko mogoče izvrši, katero potrebo se je pri zboru avstrijskih kupčijskih zbornic izreklo 15 kupčijskih komor, in za katero so se v plenarni seji 15. jul. pr. l. izrekle. Ta dva predloga sta bila enoglasno sprejeta.

— 0 —

— (Stari kranjski stanovski arhiv) se je v smislu sklepa deželnega zbora kranjskega, včeraj začel preseljevati iz Poganičnikove hiše v salenderskih ulicah, kjer ima kmetijska družba svoj urad, v dva prostora pri tleh v deželni hiši, ki sta bila poprej podružnici nacionalne banke v najem dana. Zdaj bode ta za kranjsko zgodovino toliko važni arhiv shranjen v pred ognjem zavarovanem in suhem kraju.

— 0 —

— („**Krainisch.**“) V uradnem delu „**L. Ztg.**“ beremo še dandenes, leta 1874, skoro dan na dan razpise služeb od c. kr. deželne vlade ali od sodnije, v katerih se terja znanje „**der krainischen sprache**“ in je „**slovenisch**“ k večjemu med oklepnicami. Vendar bi bil uže čas, da c. kr. oblastniji to svojo modrost i. e. budalost ali neumnost

enkrat opuste, ali vsaj tako dolgo, dokler se v „**Wienerzeitung**“ ne razpisujejo službe s terjatvo, da se mora uradnik na Dunaji izkazati z znanjem „**der niederösterreichischen sprache**.“

— (V spodnji Šiški) je 9. t. m. po kratki bolezni umrla premožna krčmarica stara Žibertovka, nekdanja posestnica Vodnikovega doma pri „**kameniti mizi**“, od kodar se je pa preselila na svoje posestvo, potem ko je bila svojega sina na Vodnikovem domu oženila.

— (Graje vredna nepazljivost.) Pripoveduje nam prijatelj, da je te dni srečal dva otroka iz dobre hiše, ki sta ravno od sv. Krištofa iz mrtvašnice šla pomenkovaje se, kako je ta in oni kozavi mrlič grd. Povedala sta mu na njegovo vprašanje, da sta res v mrtvašnici bila. — Ali nij to velika nemarnost mežnarjeva, da je kaj tacega mogoče!

— (Poskus samomora.) Slepi berač Vrečar je poskusil predvečerašnjem pri mešarskem mostu s tem, da je skočil v Ljubljano, svoje življenje končati. Izvlekla sta ga iz vode dva policaja in ga pripeljala v norišnico. Povprašan, zakaj se je hotel usmrtiti, je rekel, da z obupnosti, ker nij imel več od česa živeti.

— 0 —

— (Gimnazijalno.) Iz Maribora se nam piše: Nedavno sedim o prostej uri z dijakom Slovincem tukajšnje višje gimnazije pri čaši piva. Pride tudi pogovor na naloge, ki jih dijaci iz slovenščine izdelujejo. Dijak mi pravi, da dobivajo čudne naloge, od katerih te tri navedem: „**Vera v boga je naj trdnjša podpora v nesreči.**“ — „**Vera na neumerjočnost duše je vir vsega visokega in blagega v življenji.**“ — „**Julijan odpadnik.** Zakaj se je krščanstvu izneveril in katera sredstva je rabil tudi ljudstvo v izneverjenju prisiliti.“ — Dijak še milo pristavi: Takih nalog pač ne izdelujemo radi, pa kako si čemo pomagati. Svetu samemu pripuščamo sodbo, so li take suhoparne naloge za gimnazijalca? Vse na svoje mesto! Profesor cerkvene zgodovine in katekizma naj slobodno taka temata obdeluje z učenci, profesor slovenščine pa naj pri jeziku, literaturi in leposlovju ostane. Gosp. M. baš s tacim postopanjem doseza edino to, da njegovi dijaki nima jo veselja do materinščine.

dica, katera se takrat nikakor ne nahaja v rimskem slovarju.)*

Sicer so papeži, posebno Nikolaj I. (858—867) še v tistem stoletju poskušavali, stvar preobrniti ter upirajoči se na falzifikacijo pseudoisidorskih dekretalov do vesoljnega gospodarstva se vzpeti. Kako sramotno pa jim je to spodletelo! Mika-li pobožne redaktorje „**Slovenca**“ kaj bolj natančnega pozvedavati o onej strašnej dobi rimske korupcije, katero zgodovinarji imenujejo: „**pornokratijo**“ ali nemški „**h... n regiment**“? Ali jim mar nij znano, da je še le Oton I. (936—973) osnažil Augijev hlev spridenega papeštva ter se svojo silo roko iz Petrovega prestola pahnil pregrešnega nezmotljivca Janeza XII. (936)? Da je potem tudi Benedikt V., v katerem so se še enkrat vtelesile hierarhične ideje, odstaviti dal in ga v prognanstvo na Nemško poslal (965), ne da bi Benedikt sam ni z eno besedico se

*) Cf. med drugimi: Gregorovius, Giesebrecht etc.

zoperstavljeni upal? Ali se bode morda gg. urednikom „**Slov.**“ sveta jezoritnost nekoliko ohladila, ako jim razložimo, da je dalje tudi cesar Henrik III. (1039—1056) v enakem položju Otona posnemal, sam omadeževano cerkev reformirati sklenil ter na enkrat tri papeže odstranil (20. dec. 1046) in potem brez vsacega ugovora štirikrat zaporedoma novega papeža sam izbral, med njimi celo slovečega Leona IX.? Kje se je pa takrat čul oni neomahljivi glasoviti „**non possumus**“, s katerem se toliko sponašate?!

Kvalu potem se je po posvetni oblasti prerajeno papeštvo toliko ohrabrilo, da je moglo predržno misel svetovnega nadvladarja na novo gojiti ter za to v dvestoletnem boji cele potoke krvi po nesrečnej Evropi prelivati. Velikanski papeži: Gregor VII., Aleksander III., Inocencij III. in Inocencij IV. so, porabljevaje vsa sredstva razrušili moč nemških vladarjev; potem je Bonifacij VIII. (1295—1303) tudi narodno francosko državno oblast podjarmiti poskušal

ter vsvojej horendnej buli: „**u n a m s a n c t a m**“ (nav. 1302.) od narodov in kraljev, sploh od vsake človeške kreature popolno neomejeno pokorščino v vseh zadevah zahteval. Toda ta „**nezmotni**“ samsilnik je umrl v blaznosti (11. okt. 1303) in nasledniki njegovi, od Klementa V. pričenaši do Gregorja XI. (1307—1378) nijso bili nič drugega nego mrtvo, slepo orodje v mogočnej roki istih francoskih kraljev! So-li gg. uredniki „**Sl.**“ uže pozabili tako imenovano „**babilonsko sužnost**“ v Avignonu, o katerej cerkveni zgodovinarji tako radi in pogostoma tožijo? Ali bodo mar celo zanikavali, da so se papeži takrat zares popolnem nevredno in pohujšljivo klanjali francoskemu dvoru, samo ker so se bali njegove eneržije ali pa iz dobičkarije in osebnih interesov?

Celo iz 15. stoletja bi se morda gg. roditeljem bogaboječega „**Slovenca**“ posrečilo marsikatero stvarico nahajati, katera priča o veljavnosti mojega izreka. Leta 1410 se je papežema Benedikt XIII. in Gregorij

— (Ljubljanske mestne šole) se začenjajo zdaj zjutraj in popoldne četrt ure prej, da bi učenci kar so na počitnicah pozabili malo ponovili. —o—

— (Za ovčarje.) Iz Prestraneka na Notranjskem se nam piše 10. febr.: V Kočah, četrt ure od nas, je nočoj ena ovca imela tri mlade. Vse so žive in jako krepke. Ovčar trdi, da ostanejo vse tri pri življenju.

— (V Domžale) blizu Ljubljane, kjer kakor znano izdelavajo mnogo tisočev slamnikov, je trgovinsko ministerstvo poslalo strokovnjaka, rojenega Švicarja, kateri ima naše kmeta podučevati po najnovejši in najboljši sistemi slamnike plesti. Prebivalci teh krajev se prav marljivo poduka udeležujejo in učitelj je s svojimi učenci, ki ga prav hitro razumejo, jako zadovoljen. G. Zupančič, klubučar v Ljubljani in posestnik fabrike za slamnike v Domžalah, neutrudljivo pospeševal je naše domače obrtnike, bode letošnjo spomlad prvič poskusil našo domačo slamo, na isti način porabiti, kakor florentinsko, ki je za naše kraje predraga. Poželi bodo namreč žito prej, ko bo dozorilo, katero se bo dalo potem lepo beliti in se bodo iz take domače slame delali najlepši beli slamniki. Mi g. Zupančiču želimo prav dober vspeh. —o—

— (Poduk v ljutomerskeje kmetijskeje šoli). Piše nam od Ljutomera mlad kmet, slušatelj v tej šoli: V naši kmetijski šoli se razlaga nauk o naslednjih predmetih: o vinstvu, o sadji, o repi in njenih sovražnikih itd. in sploh druge reči, kar je kmetijstvu potrebno; razlaga se tudi o novi meri, o zgodovini Slovencev in zmirom kaj podučljivega čujemo. Zbirajo se prav radi vrli slovenski možaki.

— (Gospodarjem.) Iz Tirolskega nam piše rojak: Spomlad se približuje, kmetijska društva, graščaki kakor kmetje skrbijo za mnogovrstna semena v povzdigo poljedelstva, v povzdigo gozdarstva. Tako n. pr. dobivajo kmetijska okrajna društva v raznih dolinah tirolskega laneno seme v velikih kvantitetah. Seme mora biti plemenito, če bi ga kmetijsko društvo ne priporočalo in ne razpošiljalo. Obilo izvažuje se različnega gozdnega semena. Največ dobiva ga Češko, najmanj južni kraji, akoravno imajo oni naj

več praznega prostora. Ako kdo želi v posest navedenega semena priti, pripravljen je neki domoljub preskrbeti brezplačno „Preis-Courrant“ te špecialitete.

— (Slovensko gledališče.) Predstava Kaiserjeve igre „Slab papir“, nij bila privabila polno poslušalcev. Igralci so v obče pohvale vredni. Gospa Toman-Jamnikova in gospod Kocelj, kakor tudi g. Šmid so bili tudi ta večer vredni izpolnovalci svojih nalog. Pri teh štirih se vidi od lani osovré velikansk napredek, zato smemo tem prej pričakovati, da bodo eno navado opustili, katere si morda sami v svesti niso, namreč necega pevajočega zatezanja, nenaravnega govora tudi v scenah, kjer je taka maniriranost najmenj na pravem mestu. Lepo in prav je, da se naši talenti od memških igralcev uče, a le kar dobrega vidijo na njih, naj posnemljejo, ne pa slabo. — Gospod Kajzel je bil v prvem aktu potreben, da je v dolgočasen razvoj veselega življenja prinesel, v naslednjih ginljivih scenah pak s svojim zmirom umestnim humorjem kakovo galerijsko solzo odpihnil. Gospod Noll in gospa Odijeva sta starca dobro igrala, a nam se zdi, da bi bilo še bolje, ko bi bila menj utirala, t. j. ne toliko kar Nemeč pravi „zu viel des guten“ storila.

— (Farovški list) poroča o občnem zboru „narodne tiskarne“, da je na predlog dr. Ploja bila bilanca sprejeta. A dr. Ploja žalibog niti pri občnem zboru bilo nij. Sicer pa beremo v tem listu prvo priznanje, da je še kdo na svetu pošten kakor sami Costovci. „Sl.“ namreč pritrudi vendar enkrat, da se odboru ne more očitati, da je bil nemaren, nego da „delal je veliko in brezplačno“. S tem „Sl.“ sam sebe in svoje novinarske tovariše dementira, ki niso ves čas dozdej imeli družega namena, nego to naše slovensko društvo izpodkopavati in sumničiti. Morda je to vendar-le mal začetek poleganja in nehavanja klerikalno-slovenske strasti?? Skrajni čas bi bil!

Razne vesti.

* (Revolucija v bogoslovnici). V Klausenburg na Sedmograškem so se teologi proti direktorjem „spuntali“, ker so jim le-ti hišni red strogo prenamenili. Rabijatni

bogoslovci so zvečer direktorja s svečniki in drugim orodjem ometali. Zdaj bode večina študentov seminar zapustila.

* († David Strauss), sloveči nemški pisatelj o svobodomiselnosti-teologičnih predmetih, je 9. t. m. v Ludvigsburgu umrl.

* (Mlada mati). Dr. M. v „Indian Medical Gazette“ pripoveduje, da je bil k 9 tednov staremu otroku pozvan, kojega mati je 10 in pol leta stara bila. — Nadalje pripoveduje, da je v hiši te mlade matere živela familija, obstoječa iz 5 zavodov po številu 107 oseb.

Tržna poročila.

Z Dunaja 7. febr. Pšenice se je komaj 20 000 vaganov prodalo. Cene se proti onemu tednu niso dosti spremenile. Prodajali so ogersko po 8 gl. 20 kr. do 8 gl. 25 kr., slovaška je bila po 7 gl. 70 kr. Rež je početkom tedna pala, pa se je potlej zopet opomogla. Vendar so se po starih cenah le najboljše sorte plačevali. Plačevalo se je galicijsko blago po 4 gl. 80 kr. do 4 gl. 95 kr., varšavska pa po 4 gl. 50 kr. Ječmen se je po starih, nekatere sorte pa še po višjih cenah plačeval. Bil je najboljši po 5 gl. 35 kr., najslabši pa po 4 gl. 90 kr. Koruza brez sejma. Oves se drži, in se plačuje po 4 gl. 95 kr. do 5 gl. 15 kr. Po moki se malo poprašuje.

Iz Budapešte 7. febr. Ta teden so prvič mlinarji tožili, da moke ne morejo prodati, iz tujih dežel se je signaliziralo padanje cen, zraven tega se je malo blaga pripeljalo, magacini se pa vedno bolj praznijo. Pšenice se je malo ponujalo, in akoravno malini niso hoteli nič kaj kupovati, so se vendar takoj od začetka obdržale cene preteklega tedna; v sredi tedna je bil sejm pač malo mirnejši, toda cene so se še vedno držale. Prodalo se je pšenice kakih 80.000 centov. Z režjo še vedno nič nij. Ječmena magacini nemajo, in kar ga je na trg prišlo, se je urno po 10 kr. dražje prodal; kupili so ga 10.000 centov. Koruze se je prodalo 12.000 centov, in so cene za 2—3 kr. poskočile. Tudi ovsu magacini uže nemajo veliko; bil je za 2—3 kr. dražji in prodalo se ga je 15.000 vaganov. Sočivje ima še vedne slab sejm. Ravno tako špoh in mast.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalescière du Barry

v Londonu.

Vsem trpečim po izvrstni Revalescière du Barry, katera brez porabe leka in brez stroškov sledeče bo

XII. pridružil kakor tretji jako slaboglasni Janez XXIII., mož omadeževan z vsemi grehi in zločini, katere človeška fantazija le misliti more, v svojej mladosti celo morskari ropar! Zgodovina sicer še nij dokazala, kateri izmed te trojice je bil pravi „nezmotljivec“ in če so morda vsi trije to božjo lastnost uživali — to pa je gotovo, da se je nemški kralj Žigaja jako malo zanje brigal ter leta 1414 kostnički koncilij prouzročil, na katerem so se vsi trije neglede na kak „non possumus“ na prav sramotilni način odstavili. — Tudi potem, ko se je papeštvo še precej ugodno rešilo iz pretečih neviht kostničkega in baselskega koncilija, je moralo vendar posameznim državam izdatne koncesije dovoliti. Zopet se je tu pokazalo, kako njemu nasproti samo enežija koristi; krepko postopajoči Francozi so dobili vse slobodščine in pravice, katere so vsled svoje pragmatične sankcije (1438) zahtevali, Nemei pa slabo vladani od slabotnega Friderika III. (1440—1493) niso po dolgih obravnavanjih dosegli — ničesar.

V 16. stoletju nam kaže zopet krepka cerkvena in državna politika Karla V. (1519—1556), na kak način je mogoče s papeži se pobotati. Ker je nemogoče, jako interesantno postopanje tega vladarja nasproti Klementu VII. in Pavlu III. v ozkih mejah denašnjega feuilletona razvijati, bodem bržkone ukaželjnosti „Slovenčevih“ redakterjev pri drugej priliki tudi v tem vprašanju izdatno ustregel. Za danes jim samo še toplo priporočujem, pri Rankeju (franz. gesch. III. u. ff.) tudi o Ludeviku XIV. (1643—1715) nekoliko čitati, da pri tem vsled svoje objektivnosti slovečemu pisatelju poizvedo, kako i s kakim uspehom je celo ta „roi le plus chrétien“ kurijo pri vsakej priliki v mejah ponižnosti obdržavati znal.

Nadejam se, da sem z naštetimi jasnimi fakti, kakor so se mi „brevis manu“ vsilili brez dolgega študiranja in premišljevanja, vsaj nekoliko zadostil gorečemu hrepenenju imenovanih gospodov po „le enem“ dokazu moje trditve. Vendar, predno končam, še par besedi tej maziljenej gospodi, katera mi

očitava, da „neko čudno zgodovino“ gimnazijalskeje mladeži razlagam. V istini je zgodovina papežev večjidel čudna, dostikrat krvava, dostikrat nemoralna in sramotna, toda tega niso krivi oni, kateri jo resnično popisujejo, temveč oni, kateri so jo delali ter jo še delajo. V očigled naše mladine ne bodem nikedar na drobno naslikaval hudodelstev, ki so se tolikrat v središču katoličanstva vršila, njemu v izgubo in sramoto, kajti bojim se, da ne bi žalil moralnega čuta ter v mlada srca sejnal obupnost in pesimistične nazore o človečanstvu. Vam nasproti pa, gospoda, me ne veže nobena obzirnost; zatorej Vas zagotavljam, da sem pri vsakej priliki, kadar se popovska ali mežnarska roka zmoti na obširno polje zgodovinske znanosti, pripravljen, jo „sans peur et sans reproches“ s tehtnimi dokazi na kosmate prste kreniti. Sapienti sat!

Prof. F. Šuklje.

lezni odstrani: boleznj v želodeci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurji in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, naprebavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje krvi tudi ob času nosečnosti, scalo silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenjih, ki so vsem lekomo kljubovala:

Spričevalo št. 74.670.

Na Dunaji 13. aprila 1873.

Sedem mesecev je sedaj, ko sem bil v najobupnejšem položaji. Bil sem bolan na prsih in živcih, tako da sem od dneva do dneva vidno ginéval in vsled tega dalj časa nijsem mogel se učiti. Slišal sem o Vašej čudovitej Revalesciere, rabil sem jo in Vas morem zagotoviti, da se čutim po enomesečnem vzi-
vanji Vaše tečne in zlahne Revalesciere popolnem zdravega in okrepanega, tako da morem, ne da bi se tresel, pisati. Napoten sem tedaj, vsem bolnim to razmerno jako dober kup in okusno zdravilo kot najbolji lek priporočati in ostajem Vaš udani

Gabriel Teschner,
slušatelj javnega višjega
trgovinskega učilišča.

Spričevalo št. 73.668.

Mitrovica, 30 aprila 1873.

Hvala izvrstnej moki je moja sestra, ki je na nervoznem glavobolu in nespečnosti trpela, po porabi 3 funtov na potu k boljšanju. Ob enem si dovolim, Vas ujudno prositi, da mi na pošto povzete 1 funt Revalesciere navadne sorte, poleg različnega poduka za rabo te moke pri otrocih 8 tednov starih pošljete.

S spoštovanjem

Nikolaj G. Kostic.

Spričevalo št. 73.704.

Přílep, pošta Holešan na
Moravskem 7. maja 1873.

Ker mi je od Vas že davno prejeta Reval-

esciere du Barry pošla in je za mojo želodčno slabost in neprebavljivost dobro in splošno zdravilo, Vas prosim, da mi od prave Revalesciere 2 funta na povzete kakor hitro je mogoče pošljete.

Spoštljivo udani

J o z e f R o h a c z e k, gozdar.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesciere pri odraščeni in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila. V pihastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesciere-Biscuiten v pušicah á 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesciere-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na **Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani** Ed. Mahr, v **Gradcu** bratje Oberanzmeyer, v **Insbruku** Diechtl & Frank, v **Celovci** P. Birnbacher, v **Loncu** Ludvig Müller, v **Mariboru** F. Koletnik & M. Morič, v **Meranu** J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštih nakaznicah ali povzetjih.

Umrli v Ljubljani

od 6. do 9. febr.

Adam Agnič, delavec, 39 l., na vodenici. — Mih. Borstner, otrok gostiln. vdove, 8½ l., na difteriti. — Katar. Strešen, delavka, 69 l., na želodčnem raku. — Marija Gorjanc, prebivalška vdova, 72 l., na slabosti. — Marija Anžin, zemljaška žena, 68 l., na oslabiljenji. — Jak. Korošec, delavec, 39 l., na kronični griži. — Marija Pavšek, zidarsk otrok, 8 tednov, na otročjaku. — Jan. Wachter, mizarsk otrok, ½ u e, na slabosti. — Marija Medic, mežnarska hči, 30 l., na org. srčni hibi.

Dunajska borza 11. februarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69	gld.	25	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	"	35	"
1860 drž. posojilo	103	"	75	"
Akcije narodne banke	981	"	—	"
Kreditne akcije	237	"	—	"
London	112	"	80	"
Napol.	9	"	—	"
C. k. cekini	—	"	—	"
Srebro	106	"	35	"

Svarilo!

Slaba, nevarna in draga ponarejanja Nobel-ovega Dinamita se na najnesramnejši način ze ó pod lastnim imenom našega fabrikata prodajejo. Mi opozorujemo na to, da naš

Dinamit

III. za colni cent gld. 62 a. v.

vsa druga ponarejanja po 80 — 100 — 110 gld. v vsakem oziru daleč presega. V kratkem bomo novo vrsto Dinamita cent po gld. 46 spravili v kupčijo.

(29—1)

Mahler in Eschenbacher,

na Dunaji, Wallfischgasse 4.

Glavni zastop v Trstu vzajemne zavarovalne banke „Slavija“ v Pragi.

Jemljemo si čast, p. n. publiku s tem naznanjati, da smo svoje

 glavno zastopništvo za **Kranjsko**
gospodu Josipu Kristanu v Ljubljani

izročili, in si dovoljemo, njega za sprejemanje vsakojakih v okrog našega delovanja spadajočih zavarovanj toplo priporočati.

Glavni zastop v Trstu
vzajemne zavarovalne banke „SLAVIJA“
Fr. And. Plesche.

POVABILO.

Sklicevaje se na zgorje oznanilo, povabljam s tem p. n. občinstvo, ki se hoče zavarovati, najljubše, naj se na-me v vseh zadevah zavarovanja imenovane banke zaupno obrne, katero zaupanje se bom trudil s tem opravičiti, da bom hitro in rečno dotične stvari reševal.

Pred vsem sprejemam naročila:

- I) Na zavarovanja kapitalij in rent na življenje:
- II) „ „ „ „ „ na smrt:
- III) „ vsestranska počeđovalna društva (asocijacije):
- IV) „ zavarovanja proti nevarnosti ognja pri nepremakljivih dobrih, za zaloge blaga, mobilije, imenje i. t. d.

Ob enem opozorujem posebno na kreditna društva, katera je zavarovalna banka „SLAVIJA“ za svoje ude ustanovila, in sicer:

1) kreditno društvo: kavcijski zalog za uradnike in

2) „ „ „ posojila sploh.

proti 12letnim annuitetam; v 1. slučajih s polletnimi v 2. z mesečnimi odbitnimi obroki.

Vsi dotični prospekti in formulari leže v neplačno perabljenje p. n. občinstva v pisarni vdano podpisanega, kjer se vse potrebno poizvedava.

Spoštovanjem

Josip Kristan,

glavni zastopnik za Kranjsko.

(31—1)